

1. Wprowadzenie

1.1. Przedmiot, cel, zakres merytoryczny prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko to opracowanie wykonane w celu określenia wpływu na środowisko projektowanych zmian Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Koszęcin.

Wymagania dotyczące zakresu merytorycznego prognozy zostały określone w art. 51 ust. 2 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. 2013 r., poz. 1235 z późn. zm.).

Do wykonania prognozy zastosowano metodę analizy systemowej; opierającą się na tworzeniu modeli i stosowaniu hipotez jako podstawy rozważań.

1.2. Podstawy opracowania oraz wykorzystane materiały

Niniejszą prognozę sporządzono na zlecenie Urzędu Gminy Koszęcin z siedzibą przy ul. Powstańców Śląskich 10 w Koszęcinie.

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy oparto się o następujące akty prawne:

- [1.2.1] Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 z późn. zm.);
- [1.2.2] Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.),
- [1.2.3] Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 z późn. zm.);
- [1.2.4] Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (tekst jednolity Dz. U. 2015 r., poz. 2100);
- [1.2.5] Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (tekst jednolity Dz. U. 2015 r., poz. 909 z późn. zm.),
- [1.2.6] Ustawa Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2015r., poz. 469 z późn. zm.),
- [1.2.7] Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 1446 z późn. zm.),
- [1.2.8] Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 196 z późn. zm.),
- [1.2.9] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2007 Nr 120 poz. 826 z późn. zm.),
- [1.2.10] Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2003 Nr 192, poz. 1883).

Ustawy te dały podstawę do wydania szeregu rozporządzeń oraz podejmowania na ich podstawie uchwał w sprawie tworzenia określonego typu obszarów i obiektów oraz wprowadzania

ochrony gatunkowej roślin i zwierząt. Stanowią one również podstawę do konstrukcji planów zagospodarowania przestrzennego.

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy oparto się na następujących materiałach:

- [1.2.11] Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Koszęcin;
- [1.2.12] Program Ochrony Środowiska dla Gminy Koszęcin;
- [1.2.13] Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Koszęcin;
- [1.2.14] Oficjalna strona Urzędu Gminy Koszęcin: www.koszecin.pl;
- [1.2.15] Geografia fizyczna – J. Kondracki, Warszawa 2001 rok,
- [1.2.16] „Szczegółowa mapa geologiczna Polski, ark. Gliwice, w skali 1:50 000;
- [1.2.17] Mapa hydrogeologiczna Polski, Ark. Gliwice w skali 1:200 000;
- [1.2.18] Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia w skali 1:100 000;
- [1.2.19] Mapa Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony, w/g podziału A. S. Kleczkowskiego, Kraków 1990 r.,
- [1.2.20] Mapa hydrograficzna ark. Koszęcin, w skali 1:50 000;
- [1.2.21] Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A., Korytarze ekologiczne w Województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Etap I., CDPGŚ, Katowice, 2007 r.;
- [1.2.22] Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, KZGW, Warszawa 2011;
- [1.2.23] Matuszkiewicz, 2008: Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ, Warszawa
(dostępne online: www.igipz.pan.pl);
- [1.2.24] Matuszkiewicz, 2008: Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ, Warszawa
(dostępne online: www.igipz.pan.pl);
- [1.2.25] Geoportal Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach dostępny pod adresem <http://www.geoportal.rdos.katowice.pl/geoportal/>.

2. Informacja o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

2.1. Obszar opracowania i jego zagospodarowanie

Niniejsze opracowanie obejmuje trzy tereny oznaczone w tekście oraz na załączniku mapowym symbolami 1-11. Przedmiotowe obszary zlokalizowane są na terenie gminy Koszęcin, w powiecie lublinieckim, w województwie śląskim i zajmują łączną powierzchnię 29,8899 ha.

Teren 1 zlokalizowany jest w północno-zachodniej części gminy, w miejscowości Sadów. Aktualnie przedmiotowy teren jest niezainwestowany – w większości biologicznie czynny. Teren sąsiaduje od północy, południa i wschodu z terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, od strony zachodniej teren graniczy z terenami leśnymi.

Przedmiotowy teren jest dobrze skomunikowany. Przy południowej granicy przebiega droga wojewódzka nr 906.

Przez teren przebiega napowietrzna linia energetyczna wysokiego napięcia.

Teren 2 – położony jest w zachodniej części gminy, w miejscowości Piłka. Aktualnie teren jest niezainwestowany, biologicznie czynny. Dominują tu zbiorowiska roślinności łąkowej oraz leśnej.

Obszar ten położony jest w sąsiedztwie terenów biologicznie czynnych w postaci nieużytków zielonych i pól uprawnych oraz lasów.

Teren 3 – położony jest w środkowej części obszaru gminy Koszęcin. Obejmuje on obszary niezabudowane, głównie w postaci użytków rolnych.

Obszar ten położony jest w sąsiedztwie terenów biologicznie czynnych w postaci nieużytków zielonych i pól uprawnych oraz terenów zadrzewionych, od strony wschodniej występuję zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

Przedmiotowy teren jest dobrze skomunikowany. Przez środek terenu przebiega droga publiczna powiatowa ul. Dąbrówki.

Teren 4 – położony jest w środkowej części obszaru gminy Koszęcin. Obejmuje on obszary niezabudowane, głównie w postaci użytków rolnych.

Obszar położony jest w sąsiedztwie od północy z terenami biologicznie czynnymi i zadrzewionymi, od wschodu, zachodu i południa z terenami zabudowanymi zabudową mieszkaniową jednorodziną.

Przedmiotowy teren jest dobrze skomunikowany. Od południa teren graniczy z drogą publiczną powiatową ul. Dąbrówki.

Teren 5 zlokalizowany jest w północnej części gminy, w miejscowości Cieszowa. Aktualnie przedmiotowy teren jest niezainwestowany – w większości biologicznie czynny oraz dwa zbiorniki wodne. Teren sąsiaduje od północy, południa i zachodu z terenami niezabudowanymi w postaci użytków rolnych, zieleni nieurządzonej oraz terenów zadrzewionych. Od wschodu teren graniczy bezpośrednio z terenami zabudowy produkcyjnej.

Teren leży w graniach Parku Krajobrazowego Górnej Liswarty.

Teren 6 – położony jest we wschodniej części gminy, w miejscowości Strzebiń. Obszar w większości pozostaje niezabudowany w postaci użytków rolnych i nieużytków, w części zachodniej i północnej występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, powiązana z usługami.

Przedmiotowy teren otoczony jest siecią dróg od północy ul. 1 Maja, od zachodu ul. Kosmonautów, od wschodu i południa przebiega droga gruntowa.

Teren 7 – zlokalizowany jest w części północno-zachodniej gminy, w miejscowości Wierzbie. Teren w większości pozostaje niezabudowany, od zachodu i w części centralnej w postaci terenów zieleni nieurządzonej, w części północnej jako użytki rolne, również w części środkowej zlokalizowane są tereny lasów. Jedynie wschodnia część terenu pozostaje zainwestowana w postaci terenów zabudowy produkcyjnej.

Teren leży w Otulinie Parku Krajobrazowego Górnej Liswarty.

Teren 8 zlokalizowany jest w północno-zachodniej części gminy, w miejscowości Wierzbie. Teren jest w całości zainwestowany, w części północnej znajdują się tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, w części południowej tereny zabudowy produkcyjnej.

Od zachodu teren graniczy z gruntami rolnymi, natomiast od północy z drogą publiczną wojewódzką nr 906.

Teren 9 – położony jest w zachodniej części gminy, w miejscowości Rusinowice. Teren w całości jest niezainwestowany, a stanowią go tereny zieleni nieurządzonej oraz grunty rolne. Również bezpośrednie sąsiedztwo przedmiotowego terenu pozostaje niezabudowane.

Od strony południowej w niedalekiej odległości występują tereny kolejowe.

Teren 10 zlokalizowany jest we wschodniej części gminy, pomiędzy miejscowościami Łazy oraz Strzebiń. Teren jedynie w południowej części jest zainwestowany, stanowią go tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Od strony zachodniej teren graniczy z lasami. Na pozostałe tereny składają się głównie użytki rolne, łąki i pastwiska.

Teren leży w Otulinie Parku Krajobrazowego Górnej Liswarty.

Teren 11 położony jest w północnej części Gminy Koszęcin, w miejscowości Cieszowa. Teren pozostaje niezabudowany /grunty rolne, łąki i pastwiska/. Od południa teren graniczy bezpośrednio z terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, od północy i wschodu z terenami rolniczymi. Natomiast od zachodu z drogą publiczną ul. Polną, przy której po obu stronach zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

Teren leży w graniach Parku Krajobrazowego Górnej Liswarty.

2.2. Charakterystyka zamierzeń planistycznych

Oceniane zmiany w Aktualizacji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego polegają na wprowadzeniu nowych terenów zabudowy usługowej (**U**) w granicach terenu oznaczonego jako 1. W granicach terenu oznaczonego jako 2 wprowadza się nowe tereny usług sportu i rekreacji (**US**). Dla terenów oznaczonych jako 3, 4, 6 oraz 11 wprowadza się na tereny rolnicze, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**MN**), które stanowią poszerzenie istniejącej już na tych terenach funkcji. Dla terenu nr 5 częściowo w miejsce terenów usług sportu i rekreacji wprowadza się tereny zabudowy produkcyjnej (**P**), utrzymuje tereny wód powierzchniowych śródlądowych (**WS**) oraz wyznacza się granicę występowania złoża kruszywa naturalnego „Cieszowa III” wraz z obszarem złoża.

Dodatkowo aktualizacja Studium utrzymuje w dotychczasowym zagospodarowaniu terenu nr 7, w granicach którego wyznacza się granicę występowania złoża kruszywa naturalnego „Wierzbie”, terenu nr 8, w granicach, którego wyznacza się granicę występowania złoża surowców ilastych „Wierzbie” wraz z obszarem złoża, terenu nr 9, w granicach, którego wyznacza się granicę występowania złoża kruszywa naturalnego „Rusinowice” wraz z obszarem złoża oraz terenu nr 10, w granicach, którego wyznacza się granicę występowania złoża surowców ilastych „Strzebiń” wraz z obszarem złoża.

Ogólnie ograniczono tereny rolne w kierunku rozwoju zabudowy mieszkaniowej. Wprowadzono również granice występowania złóż kruszyw naturalnych, na tych terenach nie wystąpi zmiana kierunków rozwoju /zmiana przeznaczeń terenu/.

2.3. Powiązania projektowanego dokumentu z innymi dokumentami

Aktualizacja Studium jest zgodna z zapisami zawierającymi się w następujących dokumentach:

1. Strategia rozwoju województwa śląskiego na lata 2000-2020,
2. Zmiana planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego,
3. Strategia rozwoju Powiatu Lublinieckiego,
4. Program ochrony środowiska Powiatu Lublinieckiego,
5. Aktualizacja Planu gospodarki odpadami dla Powiatu Lublinieckiego,
6. Program ochrony środowiska dla Gminy Koszęcin,
7. Plan gospodarki odpadami dla Gminy Koszęcin.

3. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

W czasie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko stosuje się różnorodne metody analityczne i waloryzacyjne. Aktualnie brak jest znormalizowanego nazewnictwa w tym zakresie. W niniejszym opracowaniu posłużono się między innymi następującymi metodami:

W zakresie opisu stanu środowiska posłużono się metodami analitycznymi

W zakresie prognozowania wielkości oddziaływania na środowisko na etapie realizacji ustaleń Aktualizacji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zastosowano prognozowanie przez analogie, biorąc pod uwagę analizy i badania obszarów o podobnych zagospodarowaniu terenu, charakterze i funkcjach.

Podczas sporządzania niniejszej prognozy nie napotkano na istotne trudności lub luki informacyjne, które uniemożliwiałyby identyfikację zagrożeń lub ocenę oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Zmiana Studium przedstawiona do oceny obejmuje tereny położone w granicach gminy Koszęcin oznaczone symbolami 1-11. Teren 1 zlokalizowany jest w miejscowości Sadów, teren oznaczony numerem 2 w miejscowości Piłka, tereny 3 i 4 w gminie Koszęcin, tereny 5 oraz 11 w miejscowości Cieszowa, teren 6 w miejscowości Strzebiń, tereny 6 oraz 7 w miejscowości Wierzbie, teren 9 w miejscowości Rusinowice, a teren 10 położony jest w miejscowościach Łazy oraz Strzebiń.

Aktualnie obszary objęte oceną charakteryzują się w większości przestrzeniami niezabudowanymi, głównie w postaci łąk, nieużytków zielonych oraz zadrzewień. Jedynie w granicach terenu 8 oraz częściowo w granicach terenów 6, 7 oraz 10 znajdują się obszary zainwestowane w postaci zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy usługowej oraz zabudowy produkcyjnej.

Realizacja przedstawionej do oceny Aktualizacji Studium ma na celu wprowadzenie kategorii funkcjonalnych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w granicach terenów 3, 4, 6, 11, terenów zabudowy usługowej w granicy terenu 1, terenów usług sportu i rekreacji w granicach terenu 2 oraz w granicach terenu 5 tereny zabudowy produkcyjnej. W granicach terenów 5, 7, 8, 9, 10 aktualizacja studium wprowadza tereny występowania złóż kruszywa naturalnego oraz tereny występowania złóż surowców ilastych wraz z obszarami złóż.

Jakość poszczególnych elementów środowiska takich jak powietrze, wody powierzchniowe czy wody podziemne na terenie województwa śląskiego podlega monitoringowi prowadzonemu przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Dla przedmiotowego obszaru w Studium wprowadzono zapisy ustalające zasady ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego w postaci nakazów i zakazów ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. W związku z powyższym za wystarczający uznaje się wspomniany wyżej monitoring prowadzony przez WIOŚ.

Sama realizacja ustaleń planu nie wymaga, więc prowadzenia stałego monitoringu stanu jakości wód, powietrza atmosferycznego czy hałasu.

Część zmian wprowadzanych w Studium (tereny 5 oraz 11) obejmuje realizację zabudowy w zasięgu Parku Krajobrazowego Górnej Liswarty, w związku z tym w obszarze tym obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu terenów, wynikające z ustawy Prawo Ochrony Środowiska.

5. Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego planu

5.1. Stan zasobów środowiska

Stan środowiska gminy kształtowany jest nie tylko przez czynniki miejscowe, ale jest także wypadkową jej powiązań z otoczeniem.

Położenie geograficzne

Według podziału kraju na jednostki fizyczno – geograficzne J. Kondrackiego (2001) tereny nr 1, 6, 7, 8, 10, 11 znajdują się w obrębie mezoregionu Próg Woźnicki (341.23) wchodzącego w skład makroregionu Wyżyna Woźnicko-Wieluńska (341.2), podprowincja Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), tereny nr 2, 3, 4, 9 znajdują się w obrębie mezoregionu Równina Opolska, natomiast teren nr 5 na granicy obrębów mezoregionów Obniżenie Listwarty oraz Próg Woźnicki.

Ukształtowanie powierzchni terenu i geologia

Rzeźba terenu na obszarze gminy Koszęcin została ukształtowana w przeważającej mierze w plejstocenie. Na obszarze gminy, usytuowanej na północ od Górnośląskiego Zagłębia Węglowego przeważa piaszczysta równina akumulacyjna, dominuje zatem typ rzeźby fluwialnej. Powierzchnia równiny akumulacyjnej jest mało urozmaicona, a różnice wysokości względnych osiągają kilkadziesiąt metrów (najniższy punkt w dolinie Małej Panwi 246 m.n.p.m., najwyższy punkt 323 m.n.p.m. – Przysiółek Bukowiec).

Subsekwentne Obniżenie Małej Panwi wytworzone jest w miękkich łupkach ilastych górnego triasu. Obniżenie wypełniają osady polodowcowe zlodowacenia Odry (piaski i gliny). Na ich powierzchni zalega pokrywa piaszczystych osadów fluwialnych terasy bałtyckiej, sięgająca do podnóża Progu Woźnickiego na północy i Garbu Tarnogórskiego na południu. Dna dolin rzecznych wypełniają głównie piaski rzeczne, mady, mułki i ily.

Pod względem budowy geologicznej obszar gminy Koszęcin położony jest w zasięgu południowo-zachodniego krańca monokliny śląsko-krakowskiej. Na utworach paleozoicznych zalegają utwory triasu dolnego reprezentowane przez osady warstw świerklanieckich, oraz marglisto-dolomityczne utwory retu. Trias środkowy wykształcony jest jako seria wapienno-dolomityczna, która w środkowej i północnej części obszaru przykryta jest iłowcowo-mułowcowymi osadami triasu górnego (kajpru). W strefie Progu Woźnickiego, na kulminacjach morfologicznych terenu występują żwirowo-piaszczyste i mułowcowe utwory jury dolnej. Pokrywowe osady czwartorzędowe reprezentowane są przez piaski, mułki i gliny zwałowe. Utwory czwartorzędowe na obszarze obniżenia dolinnego Małej Panwi wykazują duże zróżnicowanie miąższościowe – od kilku do ponad 50 m. Największą miąższość osiągają one w dolinie Małej Panwi. Kopalna dolina Małej Panwi, w zachodniej części pokrywająca się z doliną współczesną, silnie się rozgałęzia, tworząc kopalny węzeł hydrograficzny zbiegających się licznych dolinek – głęboko wciętych w górnotriasowe podłoże. W rejonie Koszęcina miąższość osadów czwartorzędowych przekracza 30 m.

Warunki atmosferyczne i jakość powietrza

Zgodnie z podziałem Polski na dzielnice rolniczo – klimatyczne (R. Gumińskiego) omawiane obszary należą do dzielnicy częstochowsko – kieleckiej, gdzie średnia roczna temperatura powietrza wynosi od 7,5 °C do 8 °C.

Czas zalegania pokrywy śnieżnej dochodzi do 100 dni w roku, natomiast długość okresu wegetacyjnego waha się od 200 do 210 dni.

Średnie roczne sumy opadów kształtują się na poziomie od 683 do 735 mm. Najwyższe opady notowane są w miesiącu lipcu, natomiast najniższe w lutym.

Kierunki wiatrów w omawianym rejonie nawiązują do ogólnej cyrkulacji atmosferycznej i mogą być lokalnie modyfikowane przez zabudowę terenu. Przeważają tu wiatry z sektora zachodniego (W, SW, NW) wiejące w ponad 50% dni w roku oraz wiatry wschodnie (11%) i południowo – wschodnie (9%) o średnich prędkościach od 2 do 3 m/s.

Zasoby Wodne

Teren gminy Koszęcin znajduje się na obszarze dorzecza Odry, w zlewisku Morza Bałtyckiego. Na obszarze gminy występuje prawobrzeżny dopływ Odry II rzędu: Mała Panew. W zlewni Małej Panwi wody prowadzą jej mniejsze dopływy III rzędu: m.in. Zimna Woda, Dubielski Potok, Lublinica, Leśnica wraz z dopływem Potok Boronowski.

W zlewni Warty zlokalizowane są na północny krańcu gminy niewielkie dopływy cieku III rzędu – Liswarty. Tereny gminy Koszęcin są w większości terenami źródłkowymi, co powoduje, że przepływając e przez ich obszary rzeki nie stanowią większych koryt, najszerszym korytem rzeczonym w gminie jest Mała Panew. Na obszarze gminy nie występują naturalne jeziora, lokalnie w powierzchniowej sieci hydrograficznej występują stawy i oczka wodne. Na uwagę zasługują dwa płytkie, zarastające stawy, położone w niecce międzywydmowej, tworzące Rezerwat Jeleniak-Mikuliny. Obecnie są to tereny torfowiskowe, a w okresie jesiennym zupełnie pozbawione wody.

Według podziału hydrogeologicznego Polski (Paczyński, 1993) obszar gminy Koszęcin należy do regionu śląsko-krakowskiego, do subregionów: triasu śląskiego (XII1) oraz jurajskiego (XII3). Zgodnie z podziałem Polski na Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd), obszar należy do jednostki nr 116. Na badanym obszarze użytkowe poziomy wodonośne występują w obrębie trzech pięter: czwartorzędowego, jurajskiego i triasowego.

Gmina położona jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 327 „Zbiornik Lubliniec - Myszków”, a część południowa gminy w rejonie Bruśka w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 328 „Dolina kopalna rzeki Mała Panew”. Według „Mapy obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych GZWP w Polsce wymagających szczególnej ochrony” (red. A. Kleczkowski, 1990, AGH, Kraków) GZWP Nr 327 gromadzi wody w triasowych utworach szczelinowo - krasowych, natomiast GZWP Nr 328 gromadzi wody w czwartorzędowych utworach porowych.

Ocena zasobów wodnych

Główne ciek wodne gminy Koszęcin to Mała Panew oraz Leśnica.

Rysunek 1. Eutrofizacja rzek – stan na podstawie danych z lat 2008-2010

Zgodnie z „Oceną jakości jednolitych części wód rzek w latach 2007-2009 objętych monitoringiem diagnostycznym i operacyjnym w oparciu o RMS z dnia 20 sierpnia 2008 roku” oraz z „Oceną eutrofizacji rzek i zbiorników zaporowych w latach 2008-2010” (opracowanie WIOŚ KATOWICE 2011) stan tych wód przedstawia się j.n.

Mała Panew. Stan ekologiczny (na odcinku do dopływu Stoły) klasyfikowany jest jako umiarkowany. Odcinek ten nie jest klasyfikowany jako eutroficzny.

Leśnica. Stan ekologiczny klasyfikowany jest jako dobry. Odcinek ten również nie jest klasyfikowany jako eutroficzny.

Warunki florystyczno-faunistyczne

Według regionalizacji geobotanicznej (Matuszkiewicz, 2008) tereny 1 oraz 3-11 objęte Aktualizacją Studium zlokalizowane są w dziele Wyżyn Południowopolskich (C), Krainie Górnośląskiej (C.3), Okręgu Górnośląskim Właściwym (C.3.1) oraz Podokręgu Lubliniecko-Zawierciańskim (C.3.1.c). Teren 2 zlokalizowany jest w Dziale Brandenbursko-Wielkopolskim (B), Krainie Dolnośląskiej (B.5), Okręgu Borów Stobrawskich, Turawskich i Niemodlińskich (B.5.3) oraz podokręgu Tworowskim (B.5.3.g).

Roślinnością potencjalną na omawianych obszarach (Matuszkiewicz, 2008) jest grąd subkontynentalny (*Tilio cordatae-Carpinetum betuli*).

Tereny objęte opracowaniem stanowią obecnie w większości tereny biologicznie czynne w postaci zadrzewień /teren nr 1, teren nr 7, częściowo teren nr 10/ oraz zbiorowisk roślinnych łąkowych i roślinności charakterystycznej dla terenów rolnych /pozostałe tereny/.

Skraje zadrzewień, polany oraz przydroża porasta łąnowo wierzbówka kiprzyca (*Chamerion angustifolium*) oraz synantropijne gatunki roślin takiej jak nawłocie (*Solidago sp.*), bylica pospolita (*Artemisia vulgaris*), wrotycz pospolity (*Tanacetum vulgare*), a w miejscach bardziej zasobnych w azot – pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*).

Przydroża i przypłocia tworzą głównie zbiorowiska synantropijne z przewagą gatunków trawiastych odpornych na uszkodzenia mechaniczne. Są to antropogeniczne, umiarkowanie nitrofilne zbiorowiska miejsc silnie wydeptywanych złożone z gatunków znoszących uszkodzenia mechaniczne i tworzących niskie, przylegające do ziemi murawy. Poza roślinnością trawiastą występują tu takie gatunki jak babka zwyczajna (*Plantago major*), szczaw zwyczajny (*Rumex acetosella*) czy rdest ptasi (*Polygonum aviculare*). Ponadto obserwuje się tutaj wkraczanie wybitnie ekspansywnych bylin jakim są nawłocie (*Solidago sp.*).

Istniejące na przedmiotowym terenie warunki siedliskowe powodują, iż fauna przedmiotowego obszaru jest potencjalnie reprezentowana przez gatunki związane z terenami zadrzewionymi oraz półotwartymi o charakterze nieużytków. Na obszarze objętym opracowaniem mogą pojawiać się takie gatunki ssaków jak zając szarak (*Lepus europaeus*), lis rudy (*Vulpes vulpes*), a ponadto kret (*Talpa europaea*) czy myszy polna (*Apodemus agrarius*). Awifaunę reprezentują gatunki związane z zadrzewieniami jak sroki (*Pica pica*) czy drapieżne myszolowy (*Buteo buteo*), z osiedlami ludzkimi znajdującymi się w pobliżu jak drobne ptaki śpiewające np. sikory (*Parus major*), a także z obszarami nieużytków łąkowych jak np. bażanty (*Phasianus colchicus*).

Ponadto przebiegający przez teren rów melioracyjny stanowi potencjalne siedlisko bytowania płazów m.in. żaby trawnej (*Rana esculenta*).

Fauna tego terenu jest reprezentowana głównie przez bezkręgowce, w tym przede wszystkim owady i pajęczaki.

Walory krajobrazowe

Przedmiotowe tereny charakteryzują się przeciętnymi walorami krajobrazowymi. Mimo, iż są to tereny w większości biologicznie czynne, to w ich krajobrazie wyraźnie odcinają się ślady działalności człowieka w postaci ciągów komunikacyjnych, obiektów oczyszczalni ścieków czy widocznych nasadzeń zieleni wysokiej – tereny zadrzewione przez człowieka. Ponadto na terenach tych stopniowo obserwuje się wkraczanie roślin ruderalnych nie jednokrotnie o inwazyjnym charakterze, powodujących wypieranie rodzimej flory.

Dodatkowo, bezpośrednie sąsiedztwo obszarów objętych oceną stanowią tereny zainwestowane – zabudowa mieszkaniowa, zagrodowa oraz produkcyjno – usługowa, które nawiązują do lokalnego krajobrazu.

5.2. Istniejące zagrożenia środowiska, a jego odporność na degradację oraz zdolność do samoregeneracji

Wskaźnikiem odporności środowiska na degradację jest jego możliwość do regeneracji. Natomiast zdolność środowiska do regeneracji określona jest długością zmian zachodzących w środowisku, tzn. czasem, jaki upłynął od zaprzestania degradacji środowiska do momentu powrotu do stanu, jaki miał miejsce przed rozpoczęciem oddziaływania na środowisko.

Charakteryzując odporność środowiska na degradację w granicach analizowanych terenów należy uwzględnić oddziaływania, które mają już miejsce. Są to zmiany w środowisku związane z postępującą urbanizacją terenów. W tym przypadku zmiany terenów biologicznie czynne na rzecz

powierzchni szczelnych oraz budynków kubaturowych. Na terenach zabudowy następuje wypieranie obecnie występujących gatunków roślin przez gatunki obce siedliskowo.

Zabudowane tereny, oprócz faktu iż ograniczają tereny biologicznie czynne, są jeszcze źródłem emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego oraz zwiększeniu ilości odpadów związanej ze wzrostem ilości mieszkańców.

Aktualnie, w obrębie przedmiotowych terenów wpływ antropopresji jest silnie zaznaczony. Mimo, iż tereny są pozbawione zabudowy to ich użytkowanie i położenie w obrębie gminy Koszęcin, w sąsiedztwie szlaków komunikacyjnych i terenów zabudowanych przyczynia się do ich degradacji.

W związku z powyższym istniejąca roślinność to głównie wtórne zbiorowiska, zsynantropizowane. Nawet w przypadku zaprzestania degradacji środowiska przyrodniczego obszaru, samoregeneracja tych terenów była by znacznie utrudniona.

Minimalizacja wpływów działalności człowieka na terenach objętych opracowaniem może nastąpić poprzez zaproponowane w dokumentach planistycznych odpowiednie zapisy dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego oraz zagospodarowania zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz konsekwentne egzekwowanie tych postanowień.

Obecnie do głównych zagrożeń środowiska przedmiotowych obszarów należą:

- przekształcenia powierzchni ziemi i gleb,
- zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych,
- zanieczyszczenie powietrza,
- emisja hałasu i promieniowanie niejonizujące,
- przekształcanie biocenoz

Przekształcenia powierzchni ziemi i gleb

Obszary objęte opracowaniem to w przeważającej części tereny biologicznie czynne o charakterze leśno-łąkowym oraz tereny nieużytków zielonych porośniętych roślinnością synantropijną i ruderalną, a także tereny zabudowane.

Rozwój zabudowy na terenach zadrzewionych przyczynił się także do wycinki roślinności wysokiej, a także do emisji zanieczyszczeń, a co za tym idzie pogorszenia się jakości powietrza oraz zmiany chemizmu gleb. Do zmian tych przyczyniło się tu także rolnictwo rozwijane na terenach przyległych.

Środowisko terenów objętych opracowaniem w związku z działalnością człowieka uległo przekształceniom. Naturalna pokrywa glebowa jak również naturalna szata roślinna praktycznie już tu nie występuje.

Na opisywanych obszarach degradacja gleb nie jest zjawiskiem intensywnym, a głównym czynnikiem warunkującym odporność na degradację i zdolności regeneracyjne gleb jest mała intensywność procesów erozyjnych oraz bezpośredni charakter substratu glebowego, zapewniający jej odpowiednią żyzność. Odporność na degradację zmniejsza jednak brak izolacji przed zanieczyszczeniami przenikającymi z wód opadowych i powierzchniowych jaką jest zwarte zadrzewienie (przenikanie do środowiska glebowego zanieczyszczeń ze źródeł rolniczych i komunalnych).

Zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych

Zgodnie z materiałami archiwalnymi w podłożu terenów objętych Aktualizacją Studium występuje triasowy Główny Zbiornik Wód Podziemnych Lubliniec-Myszków (nr 327). Jest to obszar

wymagający szczególnej ochrony, tzw. Obszar Najwyższej Ochrony (ONO). Ponadto na terenie nr 5, występują wody powierzchniowe śródlądowe.

Potencjalnymi terenami stwarzającymi zagrożenie dla środowiska gruntowo – wodnego są tereny zabudowy oraz tereny komunikacji.

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych może również pochodzić z odpadów komunalnych bezprawnie porzucanych w lasach i na nieużytkach występujących w granicach omawianych terenów. Tworzą się w ten sposób nieestetyczne i uciążliwe dla środowiska „dzikie” wysypiska śmieci. Działalność ta prowadzi do dewastacji siedlisk i zubożenia ich składu gatunkowego. Zaśmiecanie ma zgubny wpływ na różnorodność roślin i zwierząt.

Środowisko naturalne narażone jest na zanieczyszczanie wód powierzchniowych również poprzez spływy nawozów i środków ochrony roślin z pól zlokalizowanych w sąsiedztwie terenów objętych opracowaniem. Lokalnie czynnikiem powodującym zanieczyszczenie i eutrofizację wód jest dopływ nieoczyszczonych lub niewłaściwie oczyszczonych ścieków komunalnych.

Zanieczyszczenie powietrza

Obszary objęte opracowaniem odznaczają się zróżnicowanym stopniem zurbanizowania, w ich obrębie nie występują znaczące źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza. Na stan powietrza atmosferycznego regionu mają wpływ zewnętrzne źródła emisji, o których udziale decyduje ogólna cyrkulacja atmosferyczna, lokalnie modyfikowana przez orografię terenu.

W granicach terenów objętych opracowaniem oraz w jego bezpośrednim otoczeniu istnieją dobre warunki, biorąc pod uwagę odporność na degradację i zdolności regeneracyjne tego komponentu. Występują tutaj stosunkowo zwarte połączenia użytków zielonych i zadrzewień, pełniące funkcje naturalnych ekranów i filtrów.

Emisja hałasu i promieniowanie niejonizujące

Klimat akustyczny analizowanego terenu jest kształtowany przede wszystkim przez hałas komunikacyjny towarzyszący ruchowi kołowemu (głównie w godzinach dojazdów i powrotów z pracy). W obrębie analizowanych terenów źródłami hałasu są przede wszystkim ciągi komunikacyjne: DW 906 przebiegająca w pobliżu granic terenów 1, 6 oraz 8, jak również pomniejsze ulice o charakterze dróg publicznych gminnych i powiatowych.

Oddziaływanie akustyczne ma jednak charakter czasowy i lokalny, a po jego ustąpieniu możliwy jest powrót do stanu pierwotnego.

Wśród zidentyfikowanych, szkodliwych dla środowiska, rodzajów promieniowania powodowanego przez działalność człowieka, wyróżnia się promieniowanie niejonizujące, pojawiające się wokół linii energetycznych wysokiego napięcia, radiostacji, pracujących silników elektrycznych oraz instalacji przemysłowych, urządzeń łączności, domowego sprzętu elektrycznego, elektronicznego itp.

Źródła niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego oddziałujące na środowisko mogą mieć charakter liniowy lub punktowy. Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące występuje w zakresie częstotliwości 1 Hz do 10^{16} Hz. Z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie mają źródła liniowe – linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym wynoszącym 110 kV lub wyższym oraz źródła punktowe – urządzenia emitujące elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące w zakresie częstotliwości 0,1-300,000 MHz, do których należą:

- stacje transformatorowe o napięciu znamionowym powyżej 110 kV,
- urządzenia radionadawcze i telewizyjne (p. stacje bazowe telefonii komórkowej) Intensywny rozwój źródeł pól elektromagnetycznych powoduje zarówno ogólny wzrost poziomu

tła promieniowania elektromagnetycznego w środowisku, jak też powiększanie się liczby i powierzchni obszarów o podwyższonym poziomie natężenia promieniowania. Dotychczasowy wzrost poziomu tła elektromagnetycznego nie zwiększył istotnie zagrożenia środowiska i ludności. W dalszym ciągu poziom promieniowania w tle pozostaje wielokrotnie niższy od natężeń, przy których możliwe jest jakiegokolwiek szkodliwe oddziaływanie na organizm ludzki.

Zagadnienia ochrony ludzi i środowiska przed niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym są uregulowane przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, prawa budowlanego, prawa ochrony środowiska, zagospodarowania przestrzennego i przepisami sanitarnymi. W obowiązującym prawie polskim natężenie pola elektrycznego o wartości poniżej 1 kV/m uważane jest za całkowicie bezpieczne, nawet przy długotrwałym w nim przebywaniu. Natomiast w polu o wartości powyżej 10 kV/m – strefa ochronna pierwszego stopnia – przebywanie ludzi jest zabronione. W strefie ochronnej drugiego stopnia – pole o natężeniu 1-10 kV/m – przebywanie ludności jest dozwolone, jednakże nie wolno lokalizować budynków mieszkalnych, szkół, żłobków, przedszkoli, szpitali itp.

Zagrożenie promieniowaniem niejonizującym może być stosunkowo łatwo wyeliminowane lub ograniczone poprzez zapewnienie odpowiedniej separacji przestrzennej człowieka od pól przekraczających określone wartości graniczne.

W granicach terenu 1 przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia.

Przekształcenia biocenoz

Na przedmiotowych terenach na przestrzeni lat zmiany w biocenozach kształtowane były poprzez antropopresję oraz mechanizmy naturalne.

Na obszarach w bliskim sąsiedztwie zabudowań naturalna szata roślinna praktycznie już nie występuje. Poprzez wywieranie presji antropogenicznej na fitocenozy w pobliżu zabudowań, następowały zmiany w ich składzie gatunkowym, czego skutkiem było pojawianie się kosmopolitycznych gatunków ruderalnych i odpornych na wydeptywanie.

Naturalną, spontaniczną sukcesję roślinności zaobserwowano w obrębie biocenoz łąkowych w granicach obszarów niezainwestowanych, otoczonych terenami biologicznie czynnymi. Objawiała się ona stopniowym wkraczaniem gatunków drzewiastych, czego objawem było występowanie pojedynczych młodych drzew na terenie łąkowym. Zjawisko to może świadczyć o braku użytkowania terenów łąkowych na badanym terenie, a co za tym idzie, zajmowaniu ich przez gatunki o szerszej tolerancji środowiskowej, w tym gatunki ekspansywne i gatunki drzewiaste. Niekorzystnym zjawiskiem jest również synantropizacja szaty roślinnej polegająca na wkraczaniu gatunków antropofitów do istniejących fitocenoz. Zaniedbane i porzucone powierzchnie biologicznie czynne stanowią nisze ekologiczne dla roślin ruderalnych, a także dla roślin inwazyjnych i ekspansywnych, dla których charakterystyczna jest szeroka tolerancja siedliskowa, niskie wymagania glebowe oraz szybki wzrost.

5.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanej zmiany studium

Obecny sposób zagospodarowania i użytkowania obszarów oddziałuje na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu w sposób mało znaczący ponieważ przedmiotowe tereny to głównie obszary o charakterze leśnym, łąkowym czy rolnym. Ulokowane w obecnym zagospodarowaniu w granicach analizowanych terenów zabudowania to obiekty głównie nieuciążliwe dla otoczenia.

W przypadku braku realizacji ustaleń Studium tereny te najprawdopodobniej podlegałyby presji dalszej niezorganizowanej zabudowy ze względu na ciągłą potrzebę powiększania strefy zabudowanej w obrębie gminy Koszęcin.

6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

6.1. Formy ochrony prawnej

6.1.1. Lasy ochronne

Lasy ochronne to obszary leśne podlegające ochronie ze względu na pełnione funkcje, określone w Ustawie o lasach [1.2.4].

Na obszarach objętych niniejszym opracowaniem nie występują lasy o charakterze ochronnym.

6.1.2. Zasoby wodne

Zasoby wodne podlegają ochronie na mocy ustawy Prawo wodne [1.2.6]. Ustawa reguluje gospodarowanie wodami zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Ochronie podlegają wody podziemne i obszary ich zasilania. Ochrona ta polega na zmniejszaniu ryzyka zanieczyszczenia tych wód poprzez ograniczenie oddziaływania na obszary ich zasilania oraz na utrzymywaniu równowagi zasobów tych wód.

Zgodnie z materiałami archiwalnymi w podłożu terenów objętych Aktualizacją Studium występuje triasowy Główny Zbiornik Wód Podziemnych Lubliniec-Myszków (nr 327). Jest to obszar wymagający szczególnej ochrony, tzw. Obszar Najwyższej Ochrony (ONO).

Na terenie 5 występuje zbiornik wód powierzchniowych śródlądowych, zaproponowane przekształcenie terenu pod zabudowę produkcyjną /gdzie na części terenu ujawniono złoża kruszywa naturalnego/ może mieć negatywne oddziaływania na środowisko. Nie mniej na kontynuację tej funkcji od strony wschodniej /która już występuje/ powinna w nieznacznym stopniu oddziaływać na Park Krajobrazowy Górnej Liswarty. Ujawnienie złoża może spowodować poszerzenie zbiornika.

Oceniany projekt Aktualizacji Studium wprowadza zapisy mające na celu ochronę wód powierzchniowych poprzez m.in. utrzymanie i konserwację istniejących systemów melioracji szczegółowej czy wykluczenie zabudowy z terenu dolin rzecznych dla zachowania naturalnych korzyści ekologicznych.

6.1.3. Ustalenia wynikające z warunków korzystania z wód regionu wodnego.

Pod względem hydrograficznym tereny położone są bezpośrednio w zlewni rzeki Warty.

Zgodnie z informacjami zawartymi w planie gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Odry przedmiotowe obszary znajdują się, zgodnie z klasyfikacją, w Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) o nazwie „Warta do Bożego Stoku” opisaną jest kodem europejskim PLRW 600061811529. Warta na odcinku do ujścia Bożego Stoku ma status rzeki o charakterze naturalnym. Aktualnie jej stan jest dobry, a osiągnięcie celów środowiskowych jest niezagrażone.

Wszystkie omawiane obszary należą do Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) u numerze 118 (Kod europejski: PLGW6500118). Jej stan ilościowy i chemiczny jest dobry, a osiągnięcie celów środowiskowych jest niezagrażone.

Oceniany plan wprowadza zapisy mające na celu ochronę wód powierzchniowych, w związku z tym realizacja zamierzeń planistycznych Studium, przy zachowaniu wprowadzanych ustaleń w zakresie ochrony wód nie powinna stwarzać zagrożenia dla utrzymania osiągnięcia środowiskowych w/w jednolitej części wód powierzchniowych.

6.1.4. Złoża kopalin

Udokumentowane złoża kopalin podlegają ochronie na mocy ustawy Prawo Geologiczne i Górnicze [1.2.8].

W obszarach aktualizacji studium występują złoża podlegające ochronie na mocy w/w ustawy, to jest na terenie nr 5 występują udokumentowane złoża kruszywa naturalnego „Cieszowa III”, na terenie nr 7 złoża kruszywa naturalnego „Wierzbie”, na terenie nr 8 złoża surowców ilastych „Wierzbie”, na terenie nr 9 złoża kruszywa naturalnego „Rusinowice” oraz na terenie nr 10 złoża surowców ilastych „Strzebiń”.

Aktualizacja Studium przedstawiona do oceny dopuszcza eksploatację powierzchniową złóż kopalin, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach ustawy prawa geologicznego i górniczego.

6.1.5. Flora i fauna

Flora i fauna podlega ochronie na mocy Ustawy Prawo ochrony środowiska [1.2.2] oraz Ustawy o ochronie przyrody [1.2.3].

Zgodnie z Prawem Ochrony Środowiska ochrona zwierząt oraz roślin polega na:

- 1) zachowaniu cennych ekosystemów, różnorodności biologicznej i utrzymaniu równowagi przyrodniczej;
- 2) tworzeniu warunków prawidłowego rozwoju i optymalnego spełniania przez zwierzęta i roślinność funkcji biologicznej w środowisku;
- 3) zapobieganiu lub ograniczaniu negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogłyby niekorzystnie wpływać na zasoby oraz stan zwierząt oraz roślin;
- 4) zapobieganiu zagrożeniom naturalnych kompleksów i tworów przyrody.

Ustawa o Ochronie Przyrody wprowadziła ochronę gatunkową w celu zapewnienia przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

W rozumieniu wyżej wymienionej ustawy w stosunku do rodzimych dziko występujących roślin objętych ochroną gatunkową zabrania się:

- 1) umyślnego niszczenia;
- 2) umyślnego zrywania lub uszkodzania;
- 3) niszczenia ich siedlisk lub ostoi;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, stosowania środków chemicznych, niszczenia ściółki leśnej lub niszczenia gleby w ostojach;
- 5) hodowli;
- 6) pozyskiwania lub zbioru;
- 7) przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków;
- 8) zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny lub transportu okazów gatunków;
- 9) wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków;
- 10) umyślnego przemieszczania w środowisku przyrodniczym;
- 11) umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.

Ochronie, polegającej na zapobieganiu niszczeniu i dewastacji, podlegają także tereny zieleni urządzonej, drzewa i krzewy oraz ich zbiorowiska nie będące lasem. W Ustawie o Ochronie Przyrody nakazano zwrócić szczególną uwagę na Prace ziemne oraz inne prace związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w obrębie bryły korzeniowej drzew lub krzewów na terenach zieleni lub zadrzewieniach, powinny być wykonywane w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom. Zabiegi w obrębie korony drzewa na terenach zieleni lub zadrzewieniach mogą obejmować wyłącznie:

- 1) usuwanie gałęzi obumarłych, nadłamanych lub wchodzących w kolizję z obiektami budowlanymi lub urządzeniami technicznymi;
- 2) kształtowanie korony drzewa, którego wiek nie przekracza 10 lat;
- 3) utrzymywanie formowanego kształtu korony drzewa.

Na drogach publicznych oraz ulicach i placach środki chemiczne powinny być stosowane w sposób najmniej szkodzący terenom zieleni oraz zadrzewieniom.

6.1.6. Obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną prawną

Na terenach objętych opracowaniem występują obszarowe formy ochrony przyrody wyznaczone w myśl ustawy o ochronie przyrody: Park Krajobrazowy Górnej Liswarty (tereny nr 5, 11) wraz z Otuliną (tereny nr 7, 10).

Najbliżej położonym obszarem w sieci Natura 2000 jest Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Ostoja Złotopotocka” (PLH240020) oddalony o ponad 10,0 km na północ.

6.1.7. Walory krajobrazowe

Walory krajobrazowe podlegają ochronie na mocy ustawy o ochronie przyrody [1.2.3]

Walory krajobrazowe, rozumiane jako wartości ekologiczne, estetyczne i kulturowe terenu oraz związanych z nim elementów przyrodniczych, ukształtowane przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka, podlegają ochronie bez względu na to, czy są objęte szczególnymi formami ochrony przyrody.

Na obszarach objętych Aktualizacją Studium nie występują obiekty chronione na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami [1.2.7] oraz obiekty o walorach kulturowych kwalifikujących je do ochrony na mocy ustaleń planu miejscowego.

6.1.8. Klimat akustyczny

Klimat akustyczny podlega ochronie na mocy rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu [1.2.9].

W obrębie analizowanych terenów źródłami hałasu są przede wszystkim ciągi komunikacyjne: DW 906 przebiegająca w pobliżu granic terenów 1, 6 oraz 8, jak również pomniejsze ulice o charakterze dróg publicznych gminnych i powiatowych.

Dopuszczalne poziomy hałasu określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r. nr 120, poz. 826 z póź. zm.) dla terenów zabudowanych. Zgodnie z powyższym tereny będące przedmiotem niniejszej prognozy nie są obszarami objętymi ochroną akustyczną.

6.1.9. Grunty rolne i leśne

Grunty rolne i leśne podlegają ochronie z mocy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych [1.2.5].

W granicach opracowania występują obszary (działki), które są użytkowane rolniczo do chwili obecnej oraz działki leśne. Dla obszarów użytkowanych obecnie jako grunty leśne oraz rolne, a przeznaczonych pod zabudowę usług komercyjnych, produkcji i składowania niezbędne będzie uzyskanie stosownej zgody na zmianę przeznaczenia gruntów na cele nieleśne i nierolnicze zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem.

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i krajowym oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu planu

Podstawowe cele ochrony środowiska zostały uwzględnione w następujących dokumentach krajowych:

1. Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju (ogłoszona w Monitorze Polskim Nr 26, poz. 432),
2. „Zaktualizowana koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju”,
3. Polska 2025 - Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju (Rządowe Centrum Studiów Strategicznych, 2000 r),
4. Dokument Rządowy Polityka ekologiczna państwa na lata 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016 (Warszawa, 2008 r.),
5. Dokument Rządowy II Polityka ekologiczna państwa (2000 r.)

oraz międzynarodowych, ratyfikowanych przez stronę Polską, których ustalenia w znaczącej części zawarte są w w/w dokumentach oraz przepisach prawnych.

Główne cele zawarte w tych dokumentach to:

Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju:

- przyjęcie nadrzędnej zasady zrównoważonego rozwoju,
- eksponowanie wartości krajobrazowych i ich harmonizowanie z zagospodarowaniem,

- ochrona zasobów wodnych poprzez prowadzenie wodochronnej gospodarki w zlewniach, polegającej m. in. na wprowadzeniu szczególnych zasad ochrony środowiska w obszarach alimentacji wód podziemnych, zachowanie nieuregulowanych rzek, których funkcje przyrodnicze nie uległy dewastacji,
- ochrona dolin rzecznych reprezentujących bogactwo przyrody oraz spełniających funkcje korytarzy ekologicznych, oczek wodnych i terenów wodno-błotnych,
- tworzenie warunków dla ochrony i rozwoju terenów zielonych wewnątrz i wokół miast oraz zagospodarowanych terenów rekreacyjnych,
- zahamowanie procesów degradacji oraz przywrócenie wartości środowiska przyrodniczego na obszarach o szczególnym jego zniszczeniu lub zubożeniu przez urbanizację, melioracje osuszające oraz regulacje rzek,
- określenie obszarów wymagających ograniczenia działalności inwestycyjnej i gospodarczej,
- określenie złóż surowców mineralnych, których eksploatacja nie może być uruchomiona, jeżeli może naruszać inne zasoby przyrody, istotne części lub całość systemu ekologicznego,
- uwzględnienie ekologicznych podstaw polityki przestrzennej w stosunku do transportu poprzez wskazanie obszarów do preferencji prośrodowiskowego transportu i nasycenie odpowiednim transportem obszarów o szczególnych walorach społecznych, realizacji na przebiegu korytarzy ekologicznych przepustów drogowych umożliwiających migracje fauny, odpowiednie trasowanie autostrad z ominięciem obszarów o cennych walorach przyrodniczych,
- stopniowe rozszerzanie i utrwalanie dobrej kondycji ekologicznej obszarów o walorach przyrodniczych objętych ochroną prawną,
- powszechne i współzależne uwzględnienie uwarunkowań przyrodniczych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz programach przedsięwzięć publicznych o znaczeniu ponadlokalnym,
- promowanie ekologicznych kierunków i form w wybranych dziedzinach i obszarach (ekoturystyka, ekoroelnictwo, ekosadownictwo),
- zlikwidowanie zagrożenia ekologicznego w obszarach o przekroczonych normach zanieczyszczeń,
- ochrona różnorodności biologicznej obszarów niezdegradowanych, które stanowią główny potencjał przyrodniczy kraju
- ustanowienie obowiązkowej komasacji gruntów realizowanej w oparciu o pomoc państwa, podporządkowanej działalności przeciwoerozyjnej na najlepszych glebach oraz najbardziej podatnych na erozję wodną lub podjęcie innych skutecznych środków gwarantujących odpowiednie ich zabezpieczenie przed erozją,
- zahamowanie rozpraszania zabudowy, zwłaszcza na tereny o wysokich walorach krajobrazowych,
- ochrona jako „dziedzictwa ludzkości” zanikających krajobrazów (mozaiki ekosystemów leśnych, łąkowych, polnych oraz związanych z osadnictwem),
- priorytetowe traktowanie tworzenia korytarzy ekologicznych w trakcie realizacji programów zwiększania lesistości,
- ochrona i wykorzystanie rodzimej różnorodności biologicznej w programach rekultywacji obszarów zdegradowanych działalnością gospodarczą.

Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju:

Głównym jej celem jest stworzenie warunków dla stymulowania rozwoju, sprzyjających sukcesywnemu eliminowaniu procesów i działań gospodarczych szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi, promowaniu sposobów gospodarowania przyjaznych dla środowiska oraz przywracaniu równowagi na obszarach dewastacji i degradacji przyrodniczej. Głównym założeniem rozwojowym strategii jest utrzymanie wzrostu gospodarczego w powiązaniu ze zdecydowanym wzrostem efektywności wykorzystania surowców, paliw oraz zasobów przyrody a także zapewnieniem bezpieczeństwa ekologicznego kraju. Ponadto strategia zaleca:

- uwzględniać w planach zagospodarowania przestrzennego elementów ochrony środowiska, ochrony różnorodności biologicznej i pomników natury,
- pomoc państwa dla działalności proekologicznej, rekultywacji terenów i zasobów skażonych, dla czynnej ochrony środowiska i różnorodności biologicznej,
- przestrzeganie prawa ekologicznego krajowego i międzynarodowego przez wszystkie podmioty,
- zapewnienie równego dostępu do środowiska i jego zasobów,
- zapewnienie konkurencyjności wykorzystania zasobów odnawialnych i recyklingu surowców,
- zapewnienie swobodnego transferu technologicznego i inwestycji proekologicznych,
- uwzględnienie zagadnień środowiskowych w opracowywanych politykach i programach sektorowych szczebla krajowego i regionalnego.

Polityka ekologiczna państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016 określa cele średniookresowe do 2016 r. m.in. dla:

- ochrony przyrody,
- ochrony i zrównoważonego rozwoju lasów,
- racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi
- ochrony powierzchni ziemi
- gospodarowaniem zasobami geologicznymi
- jakości powietrza, ochrony wód, gospodarki odpadami, substancji chemicznych w środowisku, oddziaływania hałasu i pól elektromagnetycznych.

Polityka ekologiczna państwa

Jest podstawą do podejmowania działań na szczeblu lokalnym. Jej główne cele to: m. in.:

- zapobieganie powstawaniu odpadów, odzyskiwanie surowców i ponowne wykorzystywanie odpadów oraz bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwianie odpadów,
- likwidację zanieczyszczeń u źródła, ograniczenie emisji pyłowej, gazowej i gazów cieplarnianych do wielkości wynikających z przepisów i zobowiązań międzynarodowych oraz wprowadzanie norm emisyjnych i produktowych w gospodarce,
- racjonalizację i modernizację gospodarki energetycznej,
- zmniejszenie uciążliwości transportu, w szczególności drogowego na terenach zamieszkania.

Wymienione powyżej zapisy znalazły zasadniczo odzwierciedlenie w Aktualizacji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Koszęcin.

8. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym bezpośrednie, wtórne i skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.

Na terenach objętych opracowaniem występują obszarowe formy ochrony przyrody wyznaczone w myśl ustawy o ochronie przyrody: Park Krajobrazowy Górnej Liswarty (tereny nr 5, 11) wraz z Otuliną (tereny nr 7, 10).

Identyfikacji potencjalnych skutków ustaleń zmian Studium na środowisko przyrodnicze dokonano w formie tabelarycznej. Występujące uciążliwości scharakteryzowano biorąc pod uwagę ustalenia zmian dla projektowanych jednostek urbanistyczno - architektonicznych. Oddziaływania powodowane ustaleniami zmian Studium podzielono ze względu na natężenie uciążliwości, w tabeli oznaczone symbolami:

- o – rodzaj występującej uciążliwości
- p? – prawdopodobne ale nieprzewidywalne
- oddziaływanie, n- znaczące oddziaływanie negatywne
- p – znaczące oddziaływanie pozytywne

Należy jednak wziąć pod uwagę, że natężenie zmian powodowanych w środowisku zależeć będzie od ostatecznych rozwiązań przyjętych przez inwestorów, np. rodzaju prowadzonej działalności, stopnia nasycenia terenów zabudową, formą architektoniczną budynków itp.

W kolejnej tabeli nr 2 skonkretyzowano typy oddziaływań na środowisko przyrodnicze, z wyszczególnieniem funkcji, które te oddziaływania będą powodować. Niektóre typy oddziaływań, wyszczególnione dla danego rodzaju jednostki dotyczą jednak jedynie części obszaru np. likwidacja warstwy glebowej w większości przypadków obszarów zainwestowanych już nastąpiła a w obszarach przeznaczonych do zainwestowania nastąpi jedynie w części zajętej pod układ drogowy, powierzchnie utwardzone i obiekty kubaturowe.

Tabela 1 Poglądowa macierz skutków wpływu ustaleń projektu planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze

Projektowane przeznaczenie terenu	Uciążliwości wynikające z realizacji ustaleń planu				Ocena oddziaływania skutków ustaleń planu na elementy środowiska							
	Emisja do powietrza	Ścieki i odpady	Hałas i wibracje	Przekształcenia rzeźby i gleby	Powietrze	Rzeźba i krajobraz	Gleby	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Klimat	Ludzie	Flora i fauna
MN	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?
U	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?
US	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?
P	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?

Tabela 2 Typy możliwych oddziaływań na środowisko przyrodnicze

Oddziaływania pozytywne		Oddziaływania negatywne	
Typ oddziaływania	rodzaj jednostki	typ oddziaływania	rodzaj jednostki
Powietrze atmosferyczne			
Zastosowanie do celów grzewczych i technologicznych systemów nieuciążliwych dla otoczenia	MN, U, US, P	Utrzymanie poziomu emisji zanieczyszczeń lub lokalizacja nowych emitorów	MN, U, US, P
		Zmniejszenie lub likwidacja terenów zielonych	MN, U, US, P
Powierzchnia , krajobraz			
Wprowadzenie obowiązku udziału terenów biologicznie czynnych	MN, U, US, P	Niwelacja dla lokalizacji nowych obiektów	MN, U, US, P
Zachowanie zieleni urządzonej	MN, U, US, P		
Gleby			
Wprowadzenie minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej	MN, U, US, P	Likwidacja warstwy glebowej na rzecz powierzchni utwardzonych	MN, U, US, P
Zagospodarowanie zielenią urządzoną powierzchni niezabudowanych i nieutwardzonych	MN, U, US, P		
Wody podziemne i powierzchniowe			
Wprowadzenie obowiązku udziału terenów biologicznie czynnych na obszarach zabudowy	MN, U, US, P	Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej na rzecz terenów zabudowanych i powierzchni uszczelnionych	MN, U, US, P
Zachowanie w dotychczasowym użytkowaniu terenów wód powierzchniowych i cieków	Ws		
Zakaz wprowadzania nieoczyszczonych wód opadowych i roztopowych do wód powierzchniowych i do ziemi	MN, U, US, P		
Budowa, przebudowa lub rozbudowa sieci kanalizacji	MN, U, US, P		
Nakaz utwardzania dróg, palców, parkingów w sposób zabezpieczający środowisko gruntowo – wodne przed zanieczyszczeniem wraz z odprowadzaniem wód	MN, U, US, P	możliwość odprowadzanie ścieków do zbiorników bezodpływowych, które w przypadku złej eksploatacji mogą zanieczyścić środowisko	MN, U, US, P
Nakaz odprowadzania ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej	MN, U, US, P		
Klimat			
Wprowadzenie minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej	MN, U, US, P	likwidacja terenów zielonych	MN, U, US, P
		Wzrost emisji ciepła w wyniku wzrostu terenów zabudowanych	MN, U, US, P
Pozostawienie w dotychczasowym użytkowaniu istniejących terenów zieleni	-		
Ludzie (warunki życia)			
Wprowadzenie minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej	MN, U, US, P	Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej na rzecz terenów zabudowanych i powierzchni uszczelnionych	MN, U, US, P
Ochrona akustyczna terenów	MN, U, US, P		
Realizacja przede wszystkim usług nieuciążliwych	U, US	Uciążliwości akustyczne ze źródeł komunikacyjnych	-
Pozostawienie w dotychczasowym użytkowaniu istniejących terenów biologicznie czynnych	-		
Flora i fauna / Różnorodność biologiczna			
Wprowadzenie minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej	MN, U, US, P	Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej na rzecz terenów zabudowanych i powierzchni uszczelnionych	MN, U, US, P
Zagospodarowanie zielenią urządzoną powierzchni niezabudowanych i nieutwardzonych	MN, U, US, P		
Pozostawienie w dotychczasowym użytkowaniu istniejących terenów biologicznie czynnych	-		
Zasoby naturalne			
Brak oddziaływania		Brak oddziaływania	
Zabytki			
Brak oddziaływani		Brak oddziaływania	
Dobra materialne			
Brak oddziaływania		Brak oddziaływania	

8.1. Oddziaływania bezpośrednie i pośrednie, średnio i długo terminowe, stałe i chwilowe, wtórne i skumulowane na środowisko rozwiązań planu

Wprowadzane jednostki kierunku rozwoju mają na celu przede wszystkim umożliwienie działań inwestycyjnych w zakresie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usług, terenów sportu i rekreacji oraz terenów zabudowy produkcyjnej.

Każda zmiana zainwestowania terenu związana jest z bezpośrednim oddziaływaniem na środowisko, choćby poprzez przekształcenie powierzchni ziemi lub utwardzenie nawierzchni. Oddziaływanie to będzie różne w zależności od intensywności zainwestowania.

Tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej wpływają bezpośrednio na lokalne środowisko głównie poprzez powstawanie odpadów, ścieków sanitarnych, a także zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego i emisji hałasu.

Wprowadzanie nowych terenów zabudowy produkcyjnej w przypadku dotrzymania wszelkich obostrzeń z zakresu norm ochrony środowiska i ograniczeń w zabudowie określonych w obowiązującym ustawodawstwie, nie będzie stanowiło zagrożenia dla stanu środowiska przyrodniczego analizowanego obszaru - w szczególności dla środowiska gruntowo - wodnego, nie będą również źródłem negatywnego oddziaływania na zlokalizowane w pobliżu obszary opracowania tereny mieszkaniowe.

Realizacja Aktualizacji Studium związana będzie przede wszystkim z trwałym przekształceniem powierzchni ziemi spowodowanym na przykład pracami niwelacyjnymi czy też wyrównaniem terenu pod obiekty kubaturowe, parkingi oraz drogi, a ponadto z usunięciem naturalnie występującej roślinności (w tym także roślinności wysokiej tj. drzew i krzewów) na rzecz zieleni urządzonej bądź utwardzonych czy sztucznych nawierzchni oraz uszczelnieniem powierzchni i zwiększeniem spływów powierzchniowych.

Krótkotrwale oddziaływanie polegać będzie na realizacji zainwestowań terenów objętych Aktualizacją Studium, a więc związane będzie z budową budynków i obiektów kubaturowych, realizacją połączeń kanalizacji czy rozbudową sieci energetycznej. Oddziaływanie to przejawiać się będzie poprzez emisję hałasu do środowiska oraz zanieczyszczeń do powietrza związanych z pracami budowlanymi (których źródłem będą maszyny i urządzenia budowlane). Oddziaływanie to zawsze będzie miało charakter chwilowy, bo związany z realizacją poszczególnych zadań założonych w Studium.

Brak odpowiednich zabezpieczeń podczas wprowadzania (poszerzania) terenów obiektów usługowych, składów, magazynów na tereny biologicznie czynne (obejmujące również cieki wodne) może przyczynić się do zanieczyszczenia wód i gleby.

Lokalne rozszerzenie granic terenów przeznaczonych pod zabudowę lub wprowadzenie nowych może wpłynąć na lokalne przebiegi ścieżek migracji fauny. Oddziaływanie to jednak nie będzie zagrażało możliwości bytowania występujących tu gatunków. W większości przypadków możliwe jest wskazanie alternatywnych obejść na terenach niezainwestowanych.

Ponadto realizacja zabudowy będzie związana z emisją hałasu, co może powodować płoszenie się niektórych gatunków zwierząt na omawianym obszarze. Gatunki szczególnie wrażliwe na oddziaływanie akustyczne przeniosą się na obszary pozostające poza zasięgiem tego rodzaju oddziaływania. Skrajnym przypadkiem byłoby porzucenie lęgów przez spłoszone hałasem gatunki ptaków. Sytuacji tej trudno jednak w sposób racjonalny zaradzić. Należy tutaj również podkreślić, iż już obecnie w sąsiedztwie wspomnianych obszarów stopniowo zaznacza się rozwój zabudowy

mieszkaniowej i usługowej, a oddziaływania tego typu już się tutaj pojawiają. Z tego względu część gatunków jest już w pewnym stopniu przyzwyczajona do oddziaływania akustycznego.

Nieuniknione jest to, że większość opisanych wyżej oddziaływań będzie się w mniejszym lub większym stopniu kumulować w środowisku. Nakładanie się wpływów pochodzących z terenów przyległych spowoduje wzrost tego wpływu.

W związku z tym, iż rozwiązania przyjęte w Aktualizacji Studium wprowadzają kierunki rozwoju nawiązujące charakterem do istniejącej w najbliższym otoczeniu zabudowy na terenach objętym opracowaniem wyżej opisane oddziaływania częściowo już występują a ich kumulacja nie pogorszy stanu środowiska przyrodniczego zarówno obszarów objętych opracowaniem, jak i terenów przyległych.

Wszystkie wyżej opisane oddziaływania związane z realizacją zagospodarowań wprowadzanych w Studium zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji będą ograniczane szczegółowymi zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz stosownymi opiniami wydanymi przez odpowiednie organy administracji. Plan określi między innymi dopuszczalne rodzaje wprowadzanej zabudowy oraz ograniczy ewentualne oddziaływanie poszczególnych inwestycji w zakresie emisji hałasu do środowiska, emisji zanieczyszczeń do powietrza, ograniczy wpływ na środowisko gruntowo – wodne.

W tabeli poniżej zestawiono typy poszczególnych oddziaływań.

Tabela 3 Charakterystyka typów oddziaływań

Typ oddziaływań	Etap budowy	Etap eksploatacji
bezpośrednie	- likwidacja powierzchni zielonych kosztem terenów zabudowanych; - wypieranie fauny na tereny przyległe; - wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi przy tworzeniu nowych obiektów kubaturowych; - pylenie z powierzchni odkrytych miejsc składowych materiałów sypkich; - zanieczyszczenie powietrza spalinami pochodzącymi z maszyn pracujących na budowach;	- wzrost ilości odprowadzanych ścieków opadowych z powierzchni szczelnych; - wzrost ilości wytwarzanych odpadów; - wzrost emisji hałasu bytowego; - przekształcenie powierzchni ziemi w ramach prowadzenia niwelacji pod nowe obiekty budowlane i towarzyszące im zagospodarowanie;
pośrednie	- nie występują brak znaczących oddziaływań;	- generowanie ruchu pojazdów na terenach nowo zainwestowanych;
wtórne	- nie występują brak znaczących oddziaływań;	- synantropizacja szaty roślinnej w rejonie utworzonej zabudowy;
skumulowane	- krótkotrwała kumulacja hałasu pochodzącego z prac budowlanych oraz hałasu drogowego;	- degradacja istniejących zbiorowisk roślinnych; - zmiana jakości powietrza w wyniku nakładania się emisji z poszczególnych emitorów; - kumulacja hałasu komunikacyjnego oraz bytowego;
krótkoterminowe	- hałas budowlany; - zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi; - powstawanie odpadów budowlanych;	- nie występują brak znaczących oddziaływań;
długoterminowe	- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej; - zmniejszenie powierzchni zadrzewionych;	- zmiany morfologii terenu związane z powstawaniem nowych zabudowań;
stałe	- zmiany ukształtowania powierzchni terenu; - zmniejszenie walorów krajobrazowych; - przekształcenie szaty roślinnej;	- lokalne zmiany mikroklimatu związane z powstaniem terenów zabudowanych; - zmiany morfologii terenu związane z powstaniem nowych obiektów budowlanych; - zwiększenie powierzchni terenów utwardzonych;
chwilowe	- hałas budowlany; - zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi; - powstawanie odpadów budowlanych;	- zwiększenie natężenia ruchu Komunikacyjnego;

Reasumując, generalnie można stwierdzić, że przyjęte w Aktualizacji Studium rozwiązania urbanistyczne, przy uwzględnieniu rozwiązań ograniczających, nie spowodują znaczących zmian w stanie środowiska przyrodniczego na terenie gminy Koszęcin. Trzeba jednak podkreślić, że realizacja wybranych przeznaczeń na terenach objętych zmianą Studium będzie związana z ograniczeniem powierzchni zielonych w tym zadrzewionych co niekorzystnie wpłynie na lokalne warunki krajobrazowe czy topoklimatyczne gminy.

9. Stan środowiska na obszarach objętych znaczącym oddziaływaniem

Aktualnie tereny objęte Aktualizacją Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego stanowią w większości powierzchnie biologicznie czynne.

Realizacja pozaprzyrodniczych ustaleń na terenach biologicznie czynnych jest niemal zawsze związana z mniejszą lub większą ingerencją w środowisko naturalne. Wielkość i zasięg potencjalnych oddziaływań uzależniony będzie od przyjętych w projekcie budowlanym rozwiązań technicznych.

Realizacja nowych obiektów mieszkaniowych, usługowych czy produkcyjnych oraz towarzyszącej im infrastruktury drogowej i technicznej spowoduje ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych oraz usunięcie występującej tu roślinności na rzecz powierzchni zabudowanych, utwardzonych czy zieleni urządzonej. Nowe zagospodarowanie tych terenów ograniczy powierzchnię istniejących tu siedlisk, a zwierzęta potencjalnie tu występujące zostaną wyparte na tereny przyległe. Obecne tu siedliska mają jednak głównie charakter antropogeniczny i nie należą do unikatowych w skali gminy. Należy ponadto zwrócić uwagę na fakt, iż przedmiotowe tereny zlokalizowane są w otoczeniu istniejących terenów zabudowanych (zabudowa mieszkaniowa i usługowa), w związku z czym oddziaływania antropogeniczne takie jak na przykład hałas bytowy, produkcyjny oraz komunikacyjny już tu występują.

Biorąc pod uwagę istniejący oraz projektowany sposób zagospodarowania wraz z zapisami Studium, ograniczającymi ewentualne uciążliwości wprowadzanego zainwestowania na środowisko przyrodnicze, można stwierdzić, że planowane zmiany przedstawione do oceny ograniczone będą do terenów objętych zainwestowaniem i nie będą znacząco oddziaływać na tereny przyległe. Będą również uwzględniały założenia ochrony środowiska gruntowo – wodnego, powietrza atmosferycznego oraz klimatu akustycznego, a także nie będą źródłem negatywnego oddziaływania na jakość życia, zdrowie i mienie ludzi przy dotrzymaniu wszelkich obostrzeń wynikających z lokalizacji przedmiotowych obszarów oraz uwarunkowań prawnych wynikających z jego położenia.

10. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Przedstawiona do oceny Aktualizacja Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Koszęcin wprowadza zmiany w dotychczasowym zagospodarowaniu terenów 1-6 i 11 oraz uwzględnia granicę występowania złóż kruszyw naturalnych i złóż surowców ilastych w granicach terenów 5 i 7-10.

W obecnym użytkowaniu przedmiotowe tereny to obszary w większości niezabudowane, biologicznie czynne - tereny leśne, łąkowe i nieużytki. Projektowane nowe zagospodarowanie terenu objętego opracowaniem wprowadzało będzie na dotychczasowe tereny biologicznie czynne nowe zainwestowanie w postaci zabudowy mieszkaniowej, usług oraz produkcji, a także utrzyma w dotychczasowym zainwestowaniu istniejące tereny wód powierzchniowych, tereny zajęte przez elektroenergetykę oraz drogi dojazdowe. Z uwagi na odległość od południowej granicy Państwa (ponad 80 km) oddziaływanie realizacji zmian Studium nie będzie miało charakteru transgranicznego.

11. Obszary problemowe

Problematycznym wydaje się wprowadzenie w Studium, w granicach terenu 5 zabudowy produkcyjnej na terenach niezabudowanych (tereny sportu i rekreacji w obowiązującym studium) znajdujących się w granicach Parku Krajobrazowego Liswarty. Nie mniej zabudowę wprowadzono od strony wschodniej, jako kontynuację zabudowy produkcyjnej już istniejącej (od strony wschodniej). Zgodnie z Rozporządzeniem nr 55/08 Wojewody Śląskiego z dnia 25 sierpnia 2008 r. w sprawie Parku Krajobrazowego "Lasy nad Górną Liswartą" na terenie Parku Krajobrazowego obowiązują następujące zakazy:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.);
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;

W/w zapisy winne zostać wprowadzone do mpzp w celu ochrony tego terenu przed nadmiernym zainwestowaniem. W zakresie uwarunkowań wskazanych w rozporządzeniu cyt. budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej wskazuje się na konieczność ograniczenia zabudowy od strony zbiornika; w/w zapis jest chroniony wrysowaną strefą buforową na rysunku studium.

W przypadku wprowadzania zabudowy na tereny biologicznie czynne zawsze problemem jest znalezienie kompromisu pomiędzy potrzebą przeznaczenia pod zabudowę kolejnych terenów atrakcyjnych lokalizacyjnie np. ze względu na bliskość ciągów komunikacyjnych, a zachowaniem ich dotychczasowego stanu (wartości przyrodniczej).

Najkorzystniejszym rozwiązaniem byłoby pozostawienie przedmiotowego terenu w dotychczasowym użytkowaniu, co może jednak okazać się trudne w realizacji z uwagi na potrzebę rozwoju i uwarunkowań ekonomiczno-społecznych oraz występującą zabudowę produkcyjną od strony wschodniej.

Postępujący rozwój gminy, a co za tym idzie potrzeba wykorzystywania coraz większych przestrzeni wykluczają całkowity brak ingerencji w istniejący obecnie teren zieleni. Ponadto, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, przy realizacji nowego zainwestowania należy przyjmować takie rozwiązania projektowe zapewniające utrzymanie swobodnego przepływu wód oraz zapewniające bezpieczeństwo mieszkańcom i ochronę ich mienia.

12. Rozwiązania mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

W Aktualizacji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Koszęcin wprowadzone zostały zapisy mające na celu ograniczenie negatywnych wpływów na środowisko bądź ludzi.

Zapisy te powinny zostać uszczegółowione w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i dopasowane do potrzeb związanych z określonym obszarem gminy.

Generalnie działalność gospodarcza i rozwój urbanistyczny gminy powinny uwzględniać konieczność tworzenia systemu przyrodniczego, funkcjonalnie i przestrzennie spójnego wewnętrznie oraz powiązanego z terenami ościennymi.

Aktualizacja Studium jest zgodna z uwarunkowaniami określonymi w utworzonym dla Gminy Koszęcin „Programie ochrony środowiska”. Zapisy Studium uwzględniają również założenia „Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych” opracowanego przez Ministerstwo Środowiska.

Sposób, w jaki realizowane są w Studium zapisy przyjęte w/w dokumentach (dla poszczególnych elementów środowiska) został opisany poniżej.

Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.

Ze względu na ochronę powietrza atmosferycznego w „Programie ochrony środowiska...” zostały przyjęte zapisy mające na celu poprawę jakości powietrza atmosferycznego. Zgodnie z zapisami programu cel ten jest realizowany w gminie m.in. poprzez:

- eliminowanie węgla, jako paliwa w kotłowniach lokalnych, gospodarstwach domowych oraz w kotłowniach w małych i średnich zakładach przemysłowych, rzemieślniczych i usługowych, rozpowszechnienie stosowania drewna, trocin, wierzby energetycznej, gazu;
- promowanie nowych nośników energii ekologicznej pochodzących ze źródeł odnawialnych – głównie energia słoneczna, zasoby wód podziemnych i powierzchniowych, ciepło gruntu;
- rozbudowę sieci gazowej na obszarze miasta;
- wsparcie finansowe dla mieszkańców zmieniających ogrzewanie węglowe na bardziej ekologiczne i wykonujących inwestycje termomodernizacyjne;
- termomodernizację obiektów użyteczności publicznej;
- edukację ekologiczną społeczeństwa na temat wykorzystania proekologicznych nośników energii i szkodliwości spalania materiałów odpadowych (szczególnie tworzyw sztucznych);
- rozpoznanie zasobów i możliwości oraz realizacja wykorzystania źródeł energii odnawialnej: słonecznej, wodnej, ciepła gruntu;
- budowę urządzeń ograniczających emisje pyłów i gazów z instalacji przemysłowych w sektorze gospodarczym oraz ich ciągła modernizacja;
- bieżąca modernizacja dróg i ciągów komunikacyjnych;
- rozbudowa transportu publicznego na terenie miasta oraz zachęcanie mieszkańców do korzystania z tego rodzaju transportu.

Przedstawione do oceny studium nie wprowadza szczegółowych regulacji w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego. Wprowadza jednak w obrębie analizowanych jednostek zieleni komponowaną o charakterze izolacyjnym.

Ochrona środowiska gruntowo – wodnego i terenów zagrożonych powodzią.

Dla ochrony środowiska gruntowo – wodnego na terenie Gminy Koszęcin w „Programie ochrony środowiska przyrodniczego...” zostały określone kierunki działań dążące do przywrócenia wysokiej jakości wód powierzchniowych i podziemnych, ich ochrony i racjonalizacji wykorzystania. W tym celu przyjęto zapisy obejmujące między innymi:

- opracowanie programu ochrony przed powodzią,
- inwentaryzacja studni kopanych na terenie Gminy,
- wymiana wodociągów stalowych znajdujących się w najgorszym stanie technicznym,
- wymiana pozostałych wodociągów z rur stalowych,
- rozbudowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami,
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej,
- budowa oczyszczalni ścieków zgodnie z przyjętą koncepcją,
- budowa oczyszczalni przydomowych na terenach zabudowy rozproszonej,
- budowa stacji uzdatniania,
- budowa kanalizacji deszczowej,
- edukacja oraz propagowanie postaw i zachowań motywujących ludność do oszczędzania wody,
- propagowanie dobrych praktyk rolniczych.

Dla ochrony środowiska gruntowo – wodnego przyjęte zapisy Aktualizacji Studium uwzględniają następujące ograniczenia:

- utrzymanie i konserwacja istniejących systemów melioracji szczegółowych (obszarów w zasięgu rowów nawadniająco- odwadniających i terenów zdrenowanych);
- wykluczenie zabudowy z terenu dolin rzecznych dla zachowania naturalnych korytarzy ekologicznych, dopuszczenie w dolinach realizacji urządzeń i budowli hydrotechnicznych, w tym stawów i zbiorników retencyjnych do wykorzystania rekreacyjnego i hodowli ryb.\

Dodatkowo Studium wprowadza zapisy dotyczące przebudowy, budowy i rozbudowy sieci kanalizacyjnej.

Ochrona przed nadmiernym hałasem i promieniowaniem niejonizującym

Dla ochrony przed nadmiernym hałasem i promieniowaniem niejonizującym na terenie Gminy Koszęcin w „Programie ochrony środowiska...” zostały określone kierunki działań dążące do poprawy klimatu akustycznego oraz eliminacji źródeł potencjalnego negatywnego oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego.

Do priorytetowych kierunków działań (mających na celu realizację w/w założeń) należą między innymi:

- Opracowanie programów edukacyjnych uświadamiających problemy ochrony przed hałasem;
- Inwentaryzacja stanu zagrożenia hałasem na terenie gminy,
- Kontynuacja programów edukacyjnych uświadamiających problemy ochrony przed hałasem,

- Stworzenie gminnej bazy danych o obiektach stwarzających zagrożenie akustyczne dla środowiska,
- Minimalizacja emisji hałasu komunikacyjnego poprzez planowe remonty i modernizację dróg,
- Tworzenie stref buforowych pomiędzy nowoprojektowanymi centrami wytwórczości i usług, a terenami zabudowy mieszkaniowej,
- Opracowanie i przyjęcie jednolitej metody i systemu prognozowania zasięgu uciążliwego oddziaływania hałasu,
- Opracowanie i przyjęcie jednolitego zestawu danych sprawozdawczych,
- Przeprowadzenie pełnej inwentaryzacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego. Przedstawiona w ocenie stanu środowiska inwentaryzacja źródeł jest nie pełna. Szczególnie dotyczy to operatorów sieci komórkowych, gdzie tempo powstawania nowych obiektów jest znaczące.
- Gromadzenie danych zawierających informacje o źródłach promieniowania oraz o stwierdzonych przekroczeniach dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych z podziałem na tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową i tereny dostępne dla ludności wykorzystując dane z państwowego monitoringu środowiska.

Aktualizacja Studium przedstawiona do oceny realizuje ustalenia w zakresie ochrony klimatu akustycznego i promieniowania niejonizującego, na terenach objętych opracowaniem, poprzez m.in. wprowadzenie układów zieleni komponowanej o charakterze izolacyjnym.

13. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w Aktualizacji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Generalnie projektowane zmiany Studium przewidują wprowadzenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej na tereny dotychczas niezagospodarowane, (biologicznie czynne) choć znacznie już przekształcone. Na wybranych terenach aktualnie kształtują się wtórne zbiorowiska roślinne oraz siedliska faunistyczne.

Najkorzystniejszym rozwiązaniem byłoby pozostawienie przedmiotowych terenów w dotychczasowym użytkowaniu, co może jednak okazać się trudne w realizacji z uwagi na potrzebę rozwoju i uwarunkowań ekonomiczno-społecznych. Postępujący rozwój gminy a co za tym idzie potrzeba wykorzystywania coraz większych przestrzeni wykluczają całkowity brak ingerencji w istniejące jeszcze tereny zieleni.

Rozwiązania przestrzenne zastosowane na obszarach objętych Aktualizacją Studium, przy uwzględnieniu wszelkich nakazów, zakazów i ograniczeń przyjętych w planie, nie tworzą potencjalnych konfliktów i kolizji przestrzennych.

W związku z powyższym trudno jest wskazać racjonalne rozwiązania alternatywne do ustaleń zawartych w przedstawionym do oceny studium.

Można jedynie zasugerować, aby na terenach objętych Aktualizacją Studium dążyć do utrzymania wysokiego odsetka powierzchni biologicznie czynnych.

14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko to opracowanie wykonane w celu określenia wpływu na środowisko projektowanych zmian Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Koszęcin.

Wymagania dotyczące zakresu merytorycznego prognozy zostały określone w art. 51 ust. 2 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. 2013, poz. 1235).

Do wykonania prognozy zastosowano metodę analizy systemowej; opierającą się na tworzeniu modeli i stosowaniu hipotez jako podstawy rozważań.

Niniejsze opracowanie obejmuje tereny oznaczone na załączniku mapowym symbolami 1-11. Przedmiotowe obszary zlokalizowane są na terenie gminy Koszęcin, w powiecie lublinieckim, w województwie śląskim i zajmują łączną powierzchnię 29,8899 ha.

Teren 1 zlokalizowany jest w północno-zachodniej części gminy, w miejscowości Sadów. Aktualnie przedmiotowy teren jest niezainwestowany – w większości biologicznie czynny. Teren sąsiaduje od północy, południa i wschodu z terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, od strony zachodniej teren graniczy z terenami leśnymi.

Przedmiotowy teren jest dobrze skomunikowany. Przy południowej granicy przebiega droga wojewódzka nr 906

Przez teren przebiega napowietrzna linia energetyczna wysokiego napięcia.

Teren 2 – położony jest w zachodniej części gminy, w miejscowości Piłka. Aktualnie teren jest niezainwestowany, biologicznie czynny. Dominują tu zbiorowiska roślinności łąkowej oraz leśnej.

Obszar ten położony jest w sąsiedztwie terenów biologicznie czynnych w postaci nieużytków zielonych i pól uprawnych oraz lasów.

Teren 3 – położony jest w środkowej części obszaru gminy Koszęcin. Obejmuje on obszary niezabudowane, głównie w postaci użytków rolnych.

Obszar ten położony jest w sąsiedztwie terenów biologicznie czynnych w postaci nieużytków zielonych i pól uprawnych oraz terenów zadrzewionych, od strony wschodniej występuję zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

Przedmiotowy teren jest dobrze skomunikowany. Przez środek terenu przebiega droga publiczna powiatowa ul. Dąbrówki.

Teren 4 – położony jest w środkowej części obszaru gminy Koszęcin. Obejmuje on obszary niezabudowane, głównie w postaci użytków rolnych.

Obszar położony jest w sąsiedztwie od północy z terenami biologicznie czynnymi i zadrzewionymi, od wschodu, zachodu i południa z terenami zabudowanymi zabudową mieszkaniową jednorodziną.

Przedmiotowy teren jest dobrze skomunikowany. Od południa teren graniczy z drogą publiczną powiatową ul. Dąbrówki.

Teren 5 zlokalizowany jest w północnej części gminy, w miejscowości Cieszowa. Aktualnie przedmiotowy teren jest niezainwestowany – w większości biologicznie czynny oraz zbiornik wodny. Teren sąsiaduje od północy, południa i zachodu z terenami niezabudowanymi w postaci użytków

rolnych, zieleni nieurządzonej oraz terenów zadrzewionych. Od wschodu teren graniczy bezpośrednio z terenami zabudowy produkcyjnej.

Teren leży w graniach Parku Krajobrazowego Górnej Liswarty.

Teren 6 – położony jest we wschodniej części gminy, w miejscowości Strzebiń. Obszar w większości pozostaje niezabudowany w postaci użytków rolnych i nieużytków, w części zachodniej i północnej występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, powiązana z usługami.

Przedmiotowy teren otoczony jest siecią dróg od północy ul. 1 Maja, od zachodu ul. Kosmonautów, od wschodu i południa przebiega droga gruntowa.

Teren 7 – zlokalizowany jest w części północno-zachodniej gminy, w miejscowości Wierzbie. Teren w większości pozostaje niezabudowany, od zachodu i w części centralnej w postaci terenów zieleni nieurządzonej, w części północnej jako użytki rolne, również w części środkowej zlokalizowane są tereny lasów. Jedynie wschodnia część terenu pozostaje zainwestowana w postaci terenów zabudowy produkcyjnej.

Teren leży w Otulinie Parku Krajobrazowego Górnej Liswarty.

Teren 8 zlokalizowany jest w północno-zachodniej części gminy, w miejscowości Wierzbie. Teren jest w całości zainwestowany, w części północnej znajdują się tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, w części południowej tereny zabudowy produkcyjnej.

Od zachodu teren graniczy z gruntami rolnymi, natomiast od północy z drogą publiczną wojewódzką nr 906.

Teren 9 – położony jest w zachodniej części gminy, w miejscowości Rusinowice. Teren w całości jest niezainwestowany, a stanowią go tereny zieleni nieurządzonej oraz grunty rolne. Również bezpośrednie sąsiedztwo przedmiotowego terenu pozostaje niezabudowane.

Od strony południowej w niedalekiej odległości występują tereny kolejowe.

Teren 10 zlokalizowany jest we wschodniej części gminy, pomiędzy miejscowościami Łazy oraz Strzebiń. Teren jedynie w południowej części jest zainwestowany, stanowią go tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Od strony zachodniej teren graniczy z lasami. Na pozostałe tereny składają się głównie użytki rolne, łąki i pastwiska.

Teren leży w Otulinie Parku Krajobrazowego Górnej Liswarty.

Teren 11 położony jest w północnej części Gminy Koszęcin, w miejscowości Cieszowa. Teren pozostaje niezabudowany /grunty rolne, łąki i pastwiska/. Od południa teren graniczy bezpośrednio z terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, od północy i wschodu z terenami rolniczymi. Natomiast od zachodu z drogą publiczną ul. Polną, przy której po obu stronach zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

Teren leży w graniach Parku Krajobrazowego Górnej Liswarty.

Oceniane zmiany w Aktualizacji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego polegają na wprowadzeniu nowych terenów zabudowy usługowej (**U**) w granicach terenu oznaczonego jako 1. W granicach terenu oznaczonego jako 2 wprowadza się nowe tereny

usług sportu i rekreacji (**US**). Dla terenów oznaczonych jako 3, 4, 6 oraz 11 wprowadza się na tereny rolnicze, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**MN**), które stanowią poszerzenie istniejącej już na tych terenach funkcji. Dla terenu nr 5 w miejsce terenów usług sportu i rekreacji wprowadza się tereny zabudowy produkcyjnej (**P**), utrzymuje tereny wód powierzchniowych śródlądowych (**WS**) oraz wyznacza się granicę występowania złoża kruszywa naturalnego „Cieszowa III” wraz z obszarem złoża.

Dodatkowo aktualizacja Studium utrzymuje w dotychczasowym zagospodarowaniu terenu nr 7, w granicach którego wyznacza się granicę występowania złoża kruszywa naturalnego „Wierzbie”, terenu nr 8, w granicach, którego wyznacza się granicę występowania złoża surowców ilastych „Wierzbie” wraz z obszarem złoża, terenu nr 9, w granicach, którego wyznacza się granicę występowania złoża kruszywa naturalnego „Rusinowice” wraz z obszarem złoża oraz terenu nr 10, w granicach, którego wyznacza się granicę występowania złoża surowców ilastych „Strzebiń” wraz z obszarem złoża.

Część zmian wprowadzanych w Studium (tereny 5 oraz 11) obejmuje realizację zabudowy w zasięgu Parku Krajobrazowego Górnej Liswarty oraz w zasięgu jego Otuliny (tereny 7, 10), w związku z tym w obszarze tym obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu terenów, wynikające z ustawy Prawo Ochrony Środowiska i stosownego Rozporządzenia.

Jakość poszczególnych elementów środowiska takich jak powietrze, wody powierzchniowe czy wody podziemne na terenie województwa śląskiego podlega monitoringowi prowadzonemu przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Sama realizacja ustaleń studium nie wymaga, więc prowadzenia stałego monitoringu stanu jakości wód, powietrza atmosferycznego czy hałasu.

Przedmiotowe tereny charakteryzują się przeciętnymi walorami krajobrazowymi. Mimo, iż są to tereny w większości biologicznie czynne, to w ich krajobrazie wyraźnie odcinają się ślady działalności człowieka w postaci ciągów komunikacyjnych, obiektów oczyszczalni ścieków czy widocznych nasadzeń zieleni wysokiej – tereny zadrzewione przez człowieka. Ponadto na terenach tych stopniowo obserwuje się wkraczanie roślin ruderalnych nie jednokrotnie o inwazyjnym charakterze, powodujących wypieranie rodzimej flory.

Dodatkowo, bezpośrednie sąsiedztwo obszarów objętych oceną stanowią tereny zainwestowane – zabudowa mieszkaniowa oraz produkcyjno – usługowa, które wyraźnie odcinają się w lokalnym krajobrazie.

Na obszarach objętych niniejszym opracowaniem nie występują lasy o charakterze ochronnym. Zgodnie z materiałami archiwalnymi w podłożu terenów objętych Aktualizacją Studium występuje triasowy Główny Zbiornik Wód Podziemnych Lubliniec-Myszków (nr 327). Jest to obszar wymagający szczególnej ochrony, tzw. Obszar Najwyższej Ochrony (ONO).

Zgodnie z materiałami archiwalnymi przedmiotowe obszary nie zostały również wskazane jako przyrodniczo cenne.

Wprowadzane jednostki kierunku rozwoju mają na celu przede wszystkim umożliwienie działań inwestycyjnych w zakresie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usług, terenów sportu i rekreacji oraz terenów zabudowy produkcyjnej.

Tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej wpływają bezpośrednio na lokalne środowisko głównie poprzez powstawanie odpadów, ścieków sanitarnych, a także zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego i emisji hałasu.

Wprowadzanie nowych terenów zabudowy produkcyjnej w przypadku dotrzymania wszelkich obostrzeń z zakresu norm ochrony środowiska i ograniczeń w zabudowie określonych w obowiązującym ustawodawstwie, nie będzie stanowiło zagrożenia dla stanu środowiska przyrodniczego analizowanego obszaru - w szczególności dla środowiska gruntowo - wodnego, nie będą również źródłem negatywnego oddziaływania na zlokalizowane w pobliżu obszarów opracowania tereny mieszkaniowe.

Realizacja Aktualizacji Studium związana będzie przede wszystkim z trwałym przekształceniem powierzchni ziemi spowodowanym na przykład pracami niwelacyjnymi czy też wyrównaniem terenu pod obiekty kubaturowe oraz dojazdy do obiektów, a ponadto z usunięciem naturalnie występującej roślinności (w tym także roślinności wysokiej tj. drzew i krzewów) na rzecz zieleni urządzonej bądź utwardzonych czy sztucznych nawierzchni oraz uszczelnieniem powierzchni i zwiększeniem spływów powierzchniowych.

Krótkotrwale oddziaływanie polegać będzie na realizacji zainwestowań terenów objętych Aktualizacją Studium, a więc związane będzie z budową budynków i obiektów kubaturowych, realizacją połączeń kanalizacji czy rozbudową sieci energetycznej. Oddziaływanie to przejawiać się będzie poprzez emisję hałasu do środowiska oraz zanieczyszczeń do powietrza związanych z pracami budowlanymi (których źródłem będą maszyny i urządzenia budowlane). Oddziaływanie to zawsze będzie miało charakter chwilowy, bo związany z realizacją poszczególnych zadań założonych w Studium.

Brak odpowiednich zabezpieczeń podczas wprowadzania (poszerzania) terenów obiektów usługowych, składów, magazynów na tereny biologicznie czynne (obejmujące również wody powierzchniowe) może przyczynić się do zanieczyszczenia wód i gleby.

Nieuniknione jest to, że większość opisanych wyżej oddziaływań będzie się w mniejszym lub większym stopniu kumulować w środowisku. Nakładanie się wpływów pochodzących z terenów przyległych spowoduje wzrost tego wpływu.

Wszystkie wyżej opisane oddziaływania związane z realizacją zagospodarowań wprowadzanych w Studium zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji będą ograniczane szczegółowymi zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz stosownymi opiniami wydanymi przez odpowiednie organy administracji. Plan określi między innymi dopuszczalne rodzaje wprowadzanej zabudowy oraz ograniczy ewentualne oddziaływanie poszczególnych inwestycji w zakresie emisji hałasu do środowiska, emisji zanieczyszczeń do powietrza, ograniczy wpływ na środowisko gruntowo – wodne.

Reasumując, generalnie można stwierdzić, że przyjęte w Aktualizacji Studium rozwiązania urbanistyczne, przy uwzględnieniu rozwiązań ograniczających, nie spowodują znaczących zmian w stanie środowiska przyrodniczego na terenie gminy Koszęcin. Trzeba jednak podkreślić, że realizacja wybranych przeznaczeń na terenach objętych zmianą Studium będzie związana z ograniczeniem powierzchni zielonych w tym zadrzewionych co niekorzystnie wpłynie na lokalne warunki krajobrazowe czy topoklimatyczne gminy.

Z uwagi na odległość od południowej granicy Państwa (ponad 80 km) oddziaływanie realizacji zmian Studium nie będzie miało charakteru transgranicznego.

Problematycznym wydaje się jednak wprowadzenie w Studium, w granicach terenu 5 zabudowy produkcyjnej na terenach niezabudowanych (tereny sportu i rekreacji w obowiązującym studium) znajdujących się w granicach Parku Krajobrazowego Liswarty. Nie mniej zabudowę wprowadzono od strony wschodniej, jako kontynuację zabudowy produkcyjnej już istniejącej (od strony wschodniej). Zgodnie z Rozporządzeniem nr 55/08 Wojewody Śląskiego z dnia 25 sierpnia 2008 r. w sprawie Parku

Krajobrazowego "Lasy nad Górną Liswartą" na terenie Parku Krajobrazowego obowiązują następujące zakazy:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.);
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;

W.w zapisy winne zostać wprowadzone do mpzp w celu ochrony tego terenu przed nadmiernym zainwestowaniem. W zakresie uwarunkowań wskazanych w rozporządzeniu cyt. budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej wskazuje się na konieczność ograniczenia zabudowy od strony zbiornika; w/w zapis jest chroniony wrysowaną strefą buforową na rysunku studium.

W przypadku wprowadzania zabudowy na tereny biologicznie czynne zawsze problemem jest znalezienie kompromisu pomiędzy potrzebą przeznaczenia pod zabudowę kolejnych terenów atrakcyjnych lokalizacyjnie np. ze względu na bliskość ciągów komunikacyjnych, a zachowaniem ich dotychczasowego stanu (wartości przyrodniczej).

Najkorzystniejszym rozwiązaniem byłoby pozostawienie przedmiotowych terenów w dotychczasowym użytkowaniu, co może jednak okazać się trudne w realizacji z uwagi na potrzebę rozwoju i uwarunkowań ekonomiczno-społecznych. Postępujący rozwój gminy, a co za tym idzie potrzeba wykorzystywania coraz większych przestrzeni wykluczają całkowity brak ingerencji w istniejące jeszcze tereny zieleni, czy tereny rolne.

Ponadto, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, przy realizacji nowego zainwestowania należy przyjmować takie rozwiązania projektowe zapewniające utrzymanie swobodnego przepływu wód oraz zapewniające bezpieczeństwo mieszkańcom i ochronę ich mienia.